

XXV. Kutató Gyerekek Tudományos Konferenciája

2026

Pápalátogatások Magyarországon

A két pápa, aki Magyarországon járt

Készítette: Bartos Kata, 8.osztály

Tanuló e-mailcíme: bartos.katus@gmail.com

Felkészítő tanár: Fenyősi Erika, Bruszt Míra Tünde

Felkészítők e-mailcíme: fenyosierika@gmail.com, brusztmira@gamil.com

Iskola: Pécsi Jurisics Utcai Általános Iskola, 7624, Pécs Jurisics utca 17.

Szekció: Ember és társadalom

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés.....	3
2.	Kutatási kérdések és kutatósmódszertani háttér	4
3.	A pápaválasztás.....	4
4.	263.pápa: II. János Pál megválasztása	7
5.	266. pápa: Ferenc megválasztása	7
6.	267.pápa XIV: Leó megválasztása	8
7.	Jorge Mario Bergoglio.....	8
7.1.	Ferenc pápa Magyarországon	10
8.	Karol Wojtyła, azaz II. János Pál Pápa	12
8.1.	II. János Pál Magyarországon	15
8.2.	A pécsi látogatás	16
8.3.	Emlékezetük	18
9.	Összefoglalás	18
	Felhasznált források.....	19
	Nyomtatott források.....	19
	Online források.....	19
	Képek jegyzéke	21
	Melléklet	23

1. Bevezetés

Bartos Kata vagyok, a pécsi Jurisics Utcai Általános Iskola 8.osztályos tanulója. Hittanra járok. Amikor 2025. április 21-én, 88 éves korában meghalt Ferenc pápa, érdeklődéssel figyeltem a halálát követő hetekben a híradásokat, melyek az új pápa kiválasztásáról szóltak. Rendkívül érdekesnek találtam a pápaválasztás folyamatát. Ez idő tájt lehetett jelentkezni iskolánk tehetségprogramjába kutatási-prezentációs szándékkal. Eldöntöttem, hogy megemlékezem Ferenc pápáról és utánajárok a pápaválasztások történetének. Azt is tudtam, hogy kétszer járt Magyarországon, de a programját nem ismertem.

A másik felfedező rácsodálkozás a lakóhelyemhez köthető. Nagyszüleim Beremenden laknak. Amikor hozzájuk megyünk, a városból kifelé a pogányi repülőtér irányába, a II. János Pál útján autózunk végig. Az út melletti nagyméretű táblán láttam, hogy a pápa 1991. évi pécsi látogatása emlékére kapta az út a nevét. Tehát nem Ferenc pápa volt az első, aki felkereste hazánkat. Történelemórán így említettük őt „pápa a vasfüggönyön túlról”.

*1. ábra: A pécsi II. János Pál tiszteletére avatott út
Forrás: Magyar Kurir*

Tavaly egyik osztálytársam részt vett a KGYTK versenyen, jó élményekkel gazdagodott. Ekkor határoztam el, hogy pályamunkát írok, melyben felhasználok a Jurisics Akadémián bemutatott előadásomat, továbbá folytatom kutatásomat és az azóta bennem felmerült kérdésekre is választ keresek. Amikor történelem tanárnőmmel a pályamunka elkészítéséről beszélgettünk, megosztotta velem, hogy mindkét pápáról van személyes tapasztalata, emléke.

2. Kutatási kérdések és kutatásmódszertani háttér

A pápaválasztás folyamatát ismerve szeretném a két pápa megválasztásának körülményeit, folyamatát bemutatni. Ferenc pápa életútjának bemutatása után a magyarokkal való kapcsolatát szeretném feltárni. Mikor, hányszor járt Magyarországon? Mi volt a programja itt tartózkodása alatt?

A pályamunkám második felében II. János Pál pápa alakját szeretném megidézni. Mikor, hol járt hazánkban? Milyen helyeket keresett fel Pécsen? Kikkel találkozott?

Először az iskolai könyvtárunkban próbáltam a pápalátogatással kapcsolatos dokumentumokat találni, aztán az interneten kutattam. A történelemtanárnőm elhozta nekem a „Szentmise a Szentatyával Pécsen” című könyvet, végül felkerestük a pécsi Tudásközpont helytörténeti részlegét is. Itt ismerkedtünk meg a pécsi látogatás képi dokumentációjával, mely hozzáférhető a Magyar Nemzeti Digitális Archívumban is.

Az oral history módszert is felhasználtam a pályamunka megírásakor, amikor történelem tanárnőm személyes visszaemlékezéseit rögzítettem egy interjú keretében.

3. A pápaválasztás

Ha meghal a pápa, új pápát választanak szigorúan szabályozott folyamat szerint. A pápaválasztás menetét II. János Pál pápa *Universi Dominici gregis* („Az Úr egész nyájának”) kezdetű apostoli konstitúciója szabályozza, amely részletesen leírja, mi történik az apostoli szék megüresedése után. A dokumentum szerint a konklávén során a bíborosok választják meg az új pápát, és ehhez a jelenlévő választó bíborosok kétharmadának támogatása szükséges. Csak a 80 év alatti bíborosok szavazhatnak a konklávén. A pápaválasztás ideje kb. 15–20 nappal a pápa halála után kezdődik, helyszíne a Sixtus-kápolna.¹

2. ábra: Konklávén a Vatikánban
Forrás: HajduPress

¹ Érszegi, M. E., (2014). *Pápa, Szentszék, Vatikán*. Szent István Társulat.

Az első szavazás előtt a bíborosok esküt tesznek: hűségesen és becsületesen szavaznak, kizárólag az egyház javát nézve. Nem fogadnak el külső befolyást. Titoktartást is fogadnak, hogy soha senkinek nem árulják el, mi történt a konklávén. A bíborosokat a konklávé idején elzárják a külvilágtól. Ilyenkor csak a pápaválasztó bíborosok maradhatnak a Sixtus-kápolnában, addig az ajtókat pedig kulcsra zárják. A „konklávé” neve is utal erre, a latin „cum clave” kifejezésből származik, ami azt jelenti: „kulccsal bezárva”.²

A pápaválasztás során a szavazás három szakaszban zajlik. Az első szakaszt előkészítő fázisnak is lehet nevezni. Ilyenkor a két szertartásmester előkészíti a szavazócédulákat, majd minden választó bíborosnak kioszt belőlük legalább kettőt vagy hármat. Ebben a szakaszban több szabályt is be kell tartani: a cédulának négyszögletesnek kell lennie, és minden bíborosnak titokban kell kitöltenie. A nevet olvashatóan kell ráírni, de úgy, hogy az írás lehetőleg ne legyen felismerhető. A cédulára csak egyetlen név kerülhet, mert ha több szerepel rajta, a szavazat érvénytelen. A kitöltött cédulát kétszer össze kell hajtani. A lap tetején latinul ez a szöveg áll: „Eligo in Summum Pontificem...”, ami magyarul azt jelenti: „Legfőbb pápának választom...”.³

A második fázis tulajdonképpen a szavazás. A bíborosok megírják a cédulát majd oda mennek egyesével az oltárhoz és elmondanak egy esküformát utána a tálcára teszik majd bedobják az urnába. Ezután összeszámolják a szavazatokat. Ekkor az első szavazatszámláló összekeveri az urnában lévő szavazócédulákat, majd egyesével kiveszik őket. Mindhárom szavazatszámláló külön-külön megnézi a cédulán szereplő nevet, a harmadik pedig hangosan fel is olvassa azt. A kimondott neveket minden alkalommal feljegyzik. A folyamat végén a szavazócédulákat egy tüvel átszúrják az „Eligo” szónál, majd fonálra fűzik őket, és egy dobozba helyezik. A szavazatok kétharmadát kell kapnia a jelöltnek. A szavazólapokat elégetik egy kályhában a Sixtus-kápolnában. A fekete füst azt jelenti, hogy még nem választottak új pápát. A kívül várakozó emberek is megtudják így az eredményt. Ha a kéményből fehér füst száll fel, megválasztották az új pápát.⁴

² U.o.

³ U.o.

⁴ U.o.

3. ábra: Fehér füst száll fel a Sixtus kápolnából
Forrás: Life.hu

Ezután a Szent Péter-bazilika erkélyéről elhangzik a bejelentés: „Habemus Papam” („Van pápánk!”). Ezután elmondják az új pápa eredeti nevét, majd azt a pápai nevet, amelyet választott. Nagy tömeg gyűlik ilyenkor össze Rómában, főleg a Szent Péter tér-en. Az új pápa egy kis helyiségben felveszi a fehér pápai ruhát. A konklávé ideje alatt készítik el az új pápa ruháját három méretben (kicsi, közepes, nagy), hogy biztosan megfelelő legyen az újonnan megválasztott személyre. Ezután kilép az erkélyre a Szent Péter tér felé, és első áldását adja a tömegnek. Létezik egy pápai korona, tiara, de ezt az 1960-as évektől már nem használják a pápák, talán, hogy kifejezzék: a pápa nem egy földi uralkodó, hanem a hívők szolgája.⁵

4. ábra: A pápai tiara
Forrás: EuroASTRA Internet Magazin

Három magyar bíborost említhetünk komoly pápajelöltként. Bakócz Tamásnak 1513-ban, a konklávén nagy esélye volt a megválasztásra. Mindszenty Józsefet időnként emlegették pápajelöltként, de valójában nem volt komoly esélye a konklávékon. Erdő Péter neve többször felmerült esélyesként.

⁵ U.o.

4. 263.pápa: II. János Pál megválasztása

1978 az ún. két pápás év („anno dei due papi”) volt, ugyanis Karol Wojtyła megválasztása előtt egy hónappal I. János Pál pápa váratlanul elhunyt. Az első szavazási fordulóban több jelölt neve is felmerült, főleg olasz bíborosok. Fekete füst szállt fel a Szent Péter térre, jelezve a tömegnek, hogy nincs még új pápa. A második fordulóban a bíborosok újra szavaztak, és itt kapta meg a Karol Wojtyła a szükséges kétharmados többséget. Megválasztása nagy meglepetés volt, és nagy nemzetközi figyelmet kapott. „Ne féljete!” ezzel a felejthetetlen buzdítással kezdte meg szolgálatát II. János Pál.⁶

5. ábra: II. János Pál pápa megválasztása
Forrás: Vatikán News

5. 266. pápa: Ferenc megválasztása

XVI. Benedek pápa 2013. február 28-án lemondott, ez ritka eseménynek számít a katolikus egyház történetében. Március 13-án, 19:06 órakor választotta pápává Jorge Mario Bergogliót a konklávé az ötödik szavazási körben. Ő az első dél-amerikai pápa. Amikor Ferenc pápa először lépett a Szent Péter-bazilika erkélyére, az első mondata és üzenete a hívekhez így hangzott: „Imádkozzatok értem!” („Pregate per me!” – olaszul).⁷

⁶ (n.a.). (2020. október 23.). *Ne féljete! – Szent II. János Pál pápa üzenete ma is sok erőt önt belénk.* Vatican News. <https://www.vaticannews.va/hu/papa/news/2020-10/ne-feljete-42-eve-valasztottak-meg-ii-janos-palt.html> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

⁷ Tornielli, A. (2019. március 12.). *6 éve választották meg Ferenc pápát: a lényegre kell tekinteni.* VatikánNews. <https://www.vaticannews.va/hu/vatikan/news/2019-03/ferenc-papa-megvalasztasa-hatodik-evfordulo-tornielli-vezercikk.html> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

6. ábra: Ferenc pápa megválasztása
Forrás: Vatikán News

6. 267.pápa XIV: Leó megválasztása

A jelenlegi pápánkat, Robert Francis Prevost-ot 2025. május 8-án, 18.08-kor a negyedik választási körben választották meg pápának. XIV. Leó pápa első mondata pápaként a Szent Péter-bazilika erkélyén ez volt: „Peace be with all of you.” – vagyis „Béke legyen mindannyiatokkal.”⁸

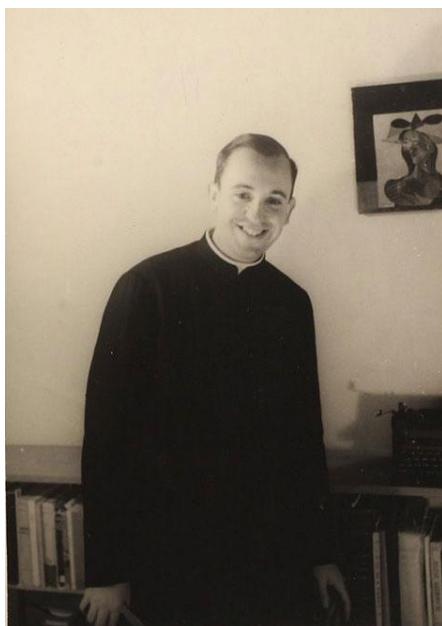

7. ábra: XIV. Leó pápa megválasztása
Forrás: Bársony Katolikus

7. Jorge Mario Bergoglio

Ferenc pápa Argentínából származott, 1936-ban született Buenos Airesben. Nem papnak készült, vegyésztechnikusi diplomát szerzett szülővárosában. Egy súlyos betegsége után 1958-ban csatlakozott a jezsuita rendhez.

⁸ Gégyény, I. (2025. május 8.). XIV. Leó megválasztása azt üzeni: továbbmegy az egyház Ferenc pápa útján. Telex. <https://telex.hu/velemen/2025/05/08/xiv-leo-papa-konklave-papavolasztas-gegyeny-istvan-szemlelek> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

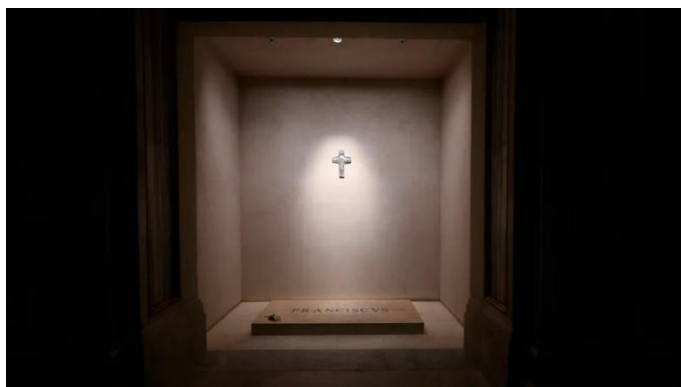

8. ábra: Ferenc pápa fiatalon
Forrás: Femina.hu

1969-ben szentelték katolikus pappá. 1998-ban érsekké nevezték Buenos Airesben. II. János Pál pápa bíborossá tette. XVI Benedek pápa lemondása után a konkláv március 13-án az ötödik választási fordulóban közép-európai idő szerint 19:06 órakor őt választotta utódul. A Ferenc nevet Assisi Szent Ferenc után választotta. Ez a névválasztás nagyon szokatlan volt, mert korábban még senki sem választotta az Assisi Szent Ferenc nevét pápaként.

A szegények iránti elkötelezettségtől és alázata miatt és az Isten irgalmának hangsúlyozása miatt vált híressé. Ferenc pápa teljes jogi egyenlőséget adott a női tagoknak. Ferenc pápa elfogadta a másságot. A halálbüntetést elítéli és az egyház küzd az eltörléséért. Tavaly februárban kórházba szállították légúti fertőzésekkel kezelték és megállapították, hogy kétoldali tüdőgyulladással küzdött. 2025. április 21-én húsvéthétfőn hunyt el. Külföldi útjai előtt mindig a Santa Maria Maggiore-bazilikába járt imádkozni, ez volt az a hely, ahova örök nyugalomra akart térni. Végredeletében nyilatkozott arról, hogy sírján mindössze egyetlen szó álljon: „Franciscus”. A temetését 2025. április 26. délelőttjén tartották. Ferenc a leghosszabb életű pápák között volt.⁹

⁹ Hevesi-Szabó, L.,&Molnár, R. (2025. április 26.). *A pápa temetése egy pillanatra közelebb hozott minket egymáshoz- helyszíni riport a Vatikánból.* Telex. <https://telex.hu/kulfold/2025/04/26/ferenc-papa-gyasmise-vatikan-helyszini-riport> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

9. ábra: Ferenc pápa sírja
Forrás: Origo

7.1. Ferenc pápa Magyarországon

2019. június 1-jén Ferenc pápa ellátogatott Csíksomlyóra, a híres Mária kegyhelyre romániai útja során. Ekkor még nem lépett Magyarország területére, de a „csíksomlyói búcsú”, pünkösöd szombatján a magyar katolikusok egyik legnagyobb ünnepe, így ezt vehetjük a magyarsággal való első találkozásának. Szabadtéri szentmisét mutatott be több tízezer, elsősorban magyar ajkú Székelyföldről és a Kárpát-medence más részeiről érkezett hívő előtt.¹⁰

10. ábra: Ferenc pápa a csíksomlyói búcsún
Forrás: Maszol

Ferenc pápa kétszer járt Magyarországon. Először 2021-ben, amikor rövid látogatásra érkezett az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus budapesti zárómiséjére. Az eucharisztikus kongresszus a katolikus egyház nagyszabású rendezvénye, amelynek célja az Oltáriszentség (Eucharisztia) központi szerepének megerősítése a hívők életében, ünnepi szentmisék, körmenetek, tanítások és közös imádságok keretében. Eredetileg 2020 szeptemberére tervezték

¹⁰ (n.a.). (2019. június 01.). *Ferenc pápa Csíksomlyón: ez a zarándoklat Erdély öröksége*. RomKat. <https://romkat.ro/2019/06/01/ferenc-papa-csiksomlyon-ez-a-zarandoklat-erdely-oroksege/> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

a Kongresszust, de a koronavírus-járvány miatt el kellett halasztani egy évvel. Az esemény helyszíne 2021-ben a Hősök tere volt, az időpontja pedig szeptember 5-12-ig.

Az utolsó napon, 12-én a Szépművészeti Múzeumban tartott találkozói után Ferenc pápa a pápamobilról köszöntött több tízezer hívőt az Andrássy út egy szakaszán haladva a Kodály Köröndig, majd vissza a Hősök tere felé. A hívek hangos éljenzéssel, integetéssel várták, többször megállt, hogy áldást adjon. Erdő Péter elmondása szerint Ferenc pápa nem számított arra, hogy ilyen derűs fogadtatásban részesül. 10 órakor vette kezdetét az ünnepi szent mise, melyen egy 2100 tagú kórus énekelt. Ferenc pápa miután befejezte a misét, autóval a Liszt Ferenc repülőtérre ment és Pozsonyba repült.¹¹

*11. ábra: Ferenc pápa Budapesten
Forrás: InfoStart*

Ferenc pápa második magyarországi látogatására 2023-ban került sor. Három napot töltött ekkor Magyarországon, április 28. és 30. között. Megromlott egészségi állapota miatt nem tudott ellátogatni az ország különböző pontjaira, ezért budapesti helyszínekre szervezték találkozóit. Sűrű programja volt. Találkozott állami vezetőkkel, egyházi személyekkel, rászorulókkal, fiatalokkal, egyetemi közösséggel, járt a Sándor palotában, a Karmelita kolostorban, felkereste a Szent István-bazilikát, a Boldog Batthyány-Strattmann László Otthont, az Árpád-házi Szent Erzsébet-templomot és a görögkatolikus Istenszülő oltalma-templomot, valamint a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Karát. A Kossuth téren bemutatott szentmise, a több, mint tízezer gimnazistával és egyetemistával való találkozása a Papp László Sportarénában pedig kitörölhetetlen emlék maradt a magyar hívők számára. Ferenc pápa háromnapos látogatása nem csak egy hivatalos

¹¹ P. Vértessaljai, L. (2021. szeptember 12.). *Megérkezett a Szentatyá, Ferenc pápa Magyarországon!* VaticanNews. <https://www.vaticannews.va/hu/papa/news/2021-09/megerkezett-a-papa-magyarorszagra.html> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

ceremónia volt, hanem lelkipásztori, azaz a hívekkel való személyes közösségépítő, bátorító látogatás is.¹²

A látogatás egyik legfontosabb eseménye a Kossuth téren bemutatott szentmise volt. A pápa ezen az alkalmon egy külön erre az eseményre tervezett fehér és arany színű miseruhát viselt. A ruhán látható, a feltámadt Krisztust ábrázoló rajz a húsvéti időszakra utalt. Jézus szívéből két forrás fakad, amelyek a vért és a vizet jelképezik, majd folyóvá szélesednek. Ez a folyó a Dunára is utal. A különleges miseruhát Fecske Orsolya szerzetesnő és festőművész tervezte.¹³

*12. ábra: Ferenc pápa egyedi miseruhája Budapesten
Forrás: Magyar Kurír*

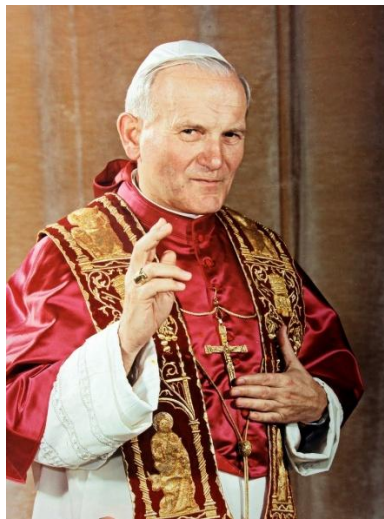
8. Karol Wojtyła, azaz II. János Pál Pápa

Ferenc pápa előtt 8 évvel hunyt el az a pápa, aki először látogatott el hazánkba. Ő Karol Wojtyła, azaz II. János Pál pápa. 1920. május 18-án született a lengyelországi Wadowicében, Krakkó közelében. Gyermekkorában több családi tragédia is érte. Először kilencéves korában, amikor elveszítette édesanyját. Majd két évvel később a bátyját is, 1944-ben pedig az édesapját. A nehéz, háborús évek idején, 1942-ben felvették a krakkói Jagelló Egyetem érseki szemináriumába, és néhány évvel később pappá szentelték. Római tanulmányai után, 1954-ben visszatért a kommunista diktatúra alatt álló Lengyelországba, ahol a lublini egyetemen etikaprofesszorként dolgozott. Négy évvel később XII. Pius pápa püspökké nevezte ki, majd

¹² Flechner, B. (2023. április 30.). *Véget ért a pápalátogatás, Ferenc pápa elutazott Budapestről*. Telex. <https://telex.hu/belfold/2023/04/30/ferenc-papa-latogat-as-tavoz-as-stangli-budapest> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

¹³ (n.a.). (2023. április 5.). *Egyedi miseruha készül Ferenc pápa látogatása alkalmából*. Magyar Kurír. <https://www.magyarkurir.hu/hazai/egyedi-miseruha-keszul-ferenc-papa-latogatasa-alkalmabol> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

1967-ben VI. Pál pápa bíborossá emelte. Karol Wojtyła elkötelezett és nagy tudású egyházi személyiség volt, aki egyre nagyobb elismerést szerzett Lengyelországban és a Vatikánban is. 1978-ban 58 évesen választották pápává.¹⁴

13. ábra: II. János Pál pápa
Forrás: Szent Kelemen Plébánia

Karol Wojtyła lett a katolikus egyház első szláv származású pápája, és közel ötszáz év után az első olyan egyházfő, aki nem olasz volt. II. János Pál jelentős változásokat hozott a katolikus egyház életében, és új tartalommal töltötte meg a pápa szerepét. Elődeivel szemben sokkal aktívabban vett részt a közéletben és a politikai kérdésekben is, és munkájával komoly hatást gyakorolt a világra. Nagy szerepet tulajdonítanak neki a kommunista rendszer összeomlásában, mert kiállásával sok embernek adott lelki és szellemi erőt a nehéz időkben. Tanításaiban a békét és az erkölcsi ellenállást hangsúlyozta, nem pedig a fegyveres küzdelmet.¹⁵

Pápasága alatt több mint száz alkalommal tett külföldi látogatást, és 26 éves szolgálata során a világ szinte minden részére elvitte a katolikus egyház üzenetét. Hosszú utazásai és zarándoklatai hozzájárultak ahhoz, hogy az egyház világszerte megerősödjön. Beszédeivel és példájával hitet és reményt adott sok embernek, a hívőknek pedig bátorítást és iránymutatást nyújtott.

Egészségi állapota azután romlott meg, hogy 1981. május 13-án egy török merénylő, Mehmet Ali Ağca rálőtt a Szent Péter téren. A pápa a súlyos sebesülés ellenére túlélte a merényletet, amelynek háttere máig nem teljesen tisztázott. Meggyőződése volt, hogy

¹⁴ Maliński, M. (1989). *II. János Pál pápa: a Szentatya életrajza : színes képregény*. Ecclesia.

¹⁵ Sági, Gy. (2020. május 18.). *II. János Pál – a pápa, aki átvezette az egyházat a harmadik évezredbe*. Újkor.
<https://ujkor.hu/content/ii-janos-pal-papa-aki-atvezette-az-egyhazat-harmadik-evezredbe> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

megmenekülését a Szűzanyának köszönheti, ezért sérült egészsége ellenére tovább folytatta szolgálatát. Később személyesen is megbocsátott támadójának, és nyilvánosan kérte, hogy kegyelemmel bánjanak vele. Támogatta szabadon bocsátását, és soha nem tekintette ellenségnek. Emellett sokat tett azért is, hogy erősödjön a párbeszéd a különböző vallások között.¹⁶

14. ábra: A pápa elleni merénylet
Forrás: Vatican News

1991-ben több olyan országba is ellátogatott, amelyek a kommunista rendszer felbomlása után új korszakba léptek. Nagyon jól használta a médiát arra, hogy az egyház üzenetét minél több emberhez eljuttassa. Beszédeivel és találkozósaival világszerte fiatalok százezreit szólította meg, és sokakat a keresztény hit felé fordított. Pápasága alatt szakított azzal a korábbi gyakorlattal is, hogy Róma távolságot tart a világtól, inkább igyekezett megérteni és megszólítani a modern kor kihívásait. II. János Pál élete és szolgálata megújulást hozott a katolikus egyház számára. Egész élete a szolgálatról szólt, halála pedig sokak számára jelképpé vált. Különleges módon még a média figyelmét is képes volt az üzenete szolgálatába állítani. Amikor élete utolsó napjait a világ szinte élőben követte, pápai szolgálatának egyik legfontosabb üzenetét hagyta az emberekre: „*Derűs vagyok, legyetek ti is azok.*” Ezzel arra tanított, hogy a nehézségek között is meg kell őrizni a belső békét és az örömet.¹⁷

2005. április 2-án halt meg Rómában, 84 éves korában. Április 8-án helyezték örök nyugalomra a Szent Péter-bazilika altemplomában. A hívők már temetésén követelték azonnali szentté avatását. Az őt követő XVI. Benedek rekordgyorsasággal, 2011. május 1-jén boldoggá avatta Rómában. A szentté avatáshoz két, közbenjárásának tulajdonított gyógyulást ismertek el

¹⁶ U.o.

¹⁷ Regényi, H. (2005). *II. János Pál: isten atlétája*. Ringier Kiadó.

hivatalosan. 2014. április 27-én Ferenc pápa avatta szentté a Vatikánban. A szentté avatás üzenete: az emberi élet és a hit ereje képes változást hozni a világban.¹⁸

15. ábra: II. János Pál pápa sírja
Forrás: Vatican News

8.1. II. János Pál Magyarországon

Karol Wojtyła pápasága előtt többször is járt Magyarországon, például 1978-ban, amikor a kabai cukorgyár építésén dolgozó lengyel vendégmunkásokat látogatta meg. Lelki támogatást akart adni nekik. A hajdúszoboszlói római katolikus templomban emléktábla idézi látogatásának emlékét.

Pápaként először 1991. augusztus 16-tól 20-ig tartózkodott Magyarországon. Pécsen kívül érintette még Budapestet, ahol a Népstadionban magyarul szólt az ifjúsághoz, a fővárosi Bazilikában betegeket látogatott meg, több közéleti személlyel és a zsidó hitközségek delegációival is találkozott. Esztergomban, Máriapócsen szabadtéri szentmisét celebrált, a Debreceni Református Nagytemplomban pedig ökumenikus istentiszteletet tartott a megbékélés jegyében. Erős szimbolikus üzenete volt ennek, katolikus pápa misézett egy református templomban, a magyar protestantizmus egyik legfontosabb helyszínén. Debreceni látogatásán megkoszorúzta a gályarab prédikátorok, a protestánsüldözések áldozatai emlékművét. A történelmi sérelmek elismerésével segítette a katolikus-református megbékélést.¹⁹

¹⁸ (n.a.) (2014. április 24.). *Santo subito! – II. János Pál gyors szentté avatása*. Magyar Kurír. <https://www.magyarkurir.hu/hirek/szentte-avatas-xxiii-janos-masodik-csoda-nelkuli-es-ii-janos-pal-gyors-szentte-avatas> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

¹⁹ Vertse, M. & Gedő, Á. (2020. június 06.). *Szent II. János Pál emlékezete: levelei és televíziós üzenete a magyarokhoz*. Vatican News. <https://www.vaticannews.va/hu/egyhaz/news/2020-06/ii-janos-pal-papa-levelei-es-televizios-uzenete-a-magyarokhoz.html> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

*16. ábra: II. János Pál pápa Magyarországra érkezik
Forrás: Vatican News*

A pannonhalmi Bencés Főapátság ezeréves fennállásának ünneplésére 1996 szeptemberében másodszorra is Magyarországra utazott. Történelmi pillanat volt a látogatása az ezeréves monostorban, erős szimbolikus üzenet a rendszerváltás utáni Magyarországnak. Kiemelte a rend ezeréves szerepét a magyar kereszténység és kultúra megőrzésében, a hit és a nemzeti hagyomány összetartozásában. Pannonhalmán kívül Győrött tartott szabadtéri, ünnepi szentmisét.²⁰

8.2. A pécsi látogatás

Pécsre 1991 augusztus 17-én érkezett. Hosszas előkészület előzte meg látogatását. A pécs-pogányi repülőtéren alakították ki a misehelyszínt, Oszoli Dénes tervezte az oltárt, mely egy felnyíló kagylóformát szimbolizált. A szentatya először köszöntötte a városi- és a hazai katolikus egyház vezetőit, majd a pápamobillal körbejárt az összesereglett hívek között, akik számát a források hatvanötezer-százezer közé teszik. A negyed tizenegykor kezdődő szentmisét Szűz Máriának, a Magyarok Nagyasszonyának ajánlotta II. János Pál pápa.²¹

Mayer Mihály, a Pécsi Egyházmegye püspöke köszöntötte a pápát. Beszédében elmondta, a szentkorona annak idején egy Rómából érkező jelkép volt, ami a függetlenséget, megújulást jelentette. Most, amikor az ország lerázta a megszállás igáját, nem jelkép érkezett Rómából, hanem maga a Szentatya. II. János Pál pápa a szentleckét és az evangéliumot magyarul, németül, horvátul is felolvasta, majd köszöntötte a megjelent híveket. Az evangéliumi szöveg értelmezésekor kitért a Szűzanya és a magyarság közötti különleges kapcsolatra. Utalt a török elnyomásra, majd a huszadik század második felének ateista „álkultúrájára” és életformájára.

²⁰ (n.a.). (2021. október 26.). *II. János Pál pápa 25 évvel ezelőtti látogatására emlékeztek Pannonhalmán.* Magyar Kurír. <https://www.magyarkurir.hu/hirek/ii-janos-pal-papa-25-evvel-ezelotti-latogatására-emlekeztek-pannonhalmán> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

²¹ Schmelcz-Pohánka, É. (2021). *30 éve történt – II. János Pál pápa Pécsen.* Pécsi Egyházmegye. <https://pecsiegyhazmegye.hu/de/hirarchivum/80-pecsi-egyhazmegyei-konyvtar/4529-30-eve-tortent-ii-janos-pal-papa-pecsen> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

Anyanyelvükön köszöntötte a német, szlovén és horvát híveket is, kiemelte Pécs sokszínűségét, elismeréssel fordult a békében egymás mellett élő nemzetiségek felé.

*17. ábra: II. János Pál és Mayer Mihály a pécsi Dómban
Forrás: Levéltári Mozaikok*

A misén egy 700 fős énekkar működött közre Garadnay Balázs énekkari vezető irányításával. A kórus tagjai között a Püspöki Énekiskola fiúkórusa is lelkesedéssel énekelt. II. János Pál pápa külön is köszöntötte és megáldotta őket. A pápa a pogányi repülőtérrel helikopterrel a Tüzér utcai stadionba repült, majd onnan pápamobillal indult tovább a Székesegyházhoz és a püspökséghez. Útközben köszöntötte az összegyűlt híveket, majd rövid időt töltött a püspöki palotában és a Székesegyházban is. A Székesegyháznak nem sokkal magyarországi látogatása előtt adományozta a „*basilica minor*” címet. Pécsről végül helikopterrel utazott tovább Budapestre, ahol folytatta magyarországi programját. Pécsi látogatása sok ember számára máig felejthetetlen emlék maradt.²²

A pápa tiszteletére a Pécsi Nemzeti Színházban műsorra tűzték Karol Wojtyła „*A mi Urunk festője*” című színdarabját. 1944–1950-ben írta meg a Szentatya a kiváló lengyel festőt, Adam Chmielowskit, a „lengyel Szent Ferencet” bemutató színművet.²³

A Szentatya 1991-es pécsi látogatásának emlékére a Pécsen élő lengyelek 2007-ben emléktáblát avattak.

²² Schmeczer-Pohánka, É. (n.d.). *A hivatalos pápalátogatások múltja és jelene*. Pécsi Egyházmegyei Könyvtár. <https://konyvtar.pecsiegyhazmegye.hu/blog/33-video-a-hivatalos-papalatogatasok-multja-es-jelene> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

²³ Schmelczer-Pohánka, É. (2021). *30 éve történt – II. János Pál pápa Pécsen*. Pécsi Egyházmegye. <https://pecsiegyhazmegye.hu/de/hirarchivum/80-pecsi-egyhazmegyei-konyvtar/4529-30-eve-tortent-ii-janos-pal-papa-pecsen> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

18. ábra: Emléktábla a pápai látogatásról
Forrás: KöztéKép

8.3. Emlékezetük

Magyarországon több emléktábla és szobor őrzi II. János Pál pápa emlékét. Budapesten egy tér is viseli a nevét. A II. János Pál pápa téren minden évben megemlékeznek róla április 2-án, halálának évfordulóján.

19. ábra: II. János Pál pápa szobra a Szent István Bazilikában
Forrás: PestBuda

Ferenc pápa emléke Magyarországon még nem olyan elterjedt, mint János Pál pápáé. A hívek emlékezetében él tovább, valamint néhány kisebb emléktábla őrzi emlékét.

9. Összefoglalás

Személyes emlékem van a 2025-ös pápaválasztásról. Igyekeztem a választás folyamatát pontosan bemutatni. Majd XIV. Leó, Ferenc és II. János Pál pápa megválasztásának történetét felidézni. Röviden megrajzoltam Ferenc pápa portréját. Utánajártam magyarországi látogatásainak, melyek jelentőségét mutatja, hogy 12 éves pápasága alatt egy országba, egy nemzethez a legritkább esetben látogatott el több alkalommal. Hozzánk kétszer is eljött. II.

János Pál pápáról hittan és történelem órán hallottam, sokat olvastam az életéről, pápaságáról. A pályamunka megkezdésekor még nem tudtam, hogy éppen Ferenc pápa avatta őt szentté.

Dolgozatom mellékletében olvasható a tanárnőmmel készített interjú, melyben visszaemlékezik II. János Pál és Ferenc pápával kapcsolatosan. A vele folytatott beszélgetés és az életrajzok megismeréskor az a vélemény alakult ki bennem, hogy Ferenc pápa II. János Pál pápa örökségét folytatta, de saját stílusban. Úgy vélem, egy pápa látogatása Magyarországon lelki, közösségi és nemzetközi üzenetet hordoz egyszerre, és mindig kiemelt esemény a magyar katolikusok és az ország számára.

Felhasznált források

Nyomtatott források

Érszegi, M. E., (2014). *Pápa, Szentszék, Vatikán*. Szent István Társulat.

Maliński, M. (1989). *II. János Pál pápa: a Szentatya életrajza : színes képregény*. Ecclesia.

Regényi, H. (2005). *II. János Pál: isten atlétája*. Ringier Kiadó.

Online források

(n.a.) (2014. április 24.). *Santo subito! – II. János Pál gyors szentté avatása*. Magyar Kurír. <https://www.magyarkurir.hu/hirek/szentte-avatas-xxiii-janos-masodik-csoda-nelkuli-es-ii-janos-pal-gyors-szentte-avatas> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

(n.a.). (2019. június 01.). *Ferenc pápa Csíksomlyón: ez a zarándoklat Erdély öröksége*. RomKat. <https://romkat.ro/2019/06/01/ferenc-papa-csiksomlyon-ez-a-zarandoklat-erdely-oroksege/> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

(n.a.). (2020. október 23.). *Ne féljete! – Szent II. János Pál pápa üzenete ma is sok erőt önt belénk*. Vatican News. <https://www.vaticannews.va/hu/papa/news/2020-10/ne-feljete-42-eve-valasztottak-meg-ii-janos-palt.html> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

(n.a.). (2021. október 26.). *II. János Pál pápa 25 évvel ezelőtti látogatására emlékeztek Pannonhalmán*. Magyar Kurír. <https://www.magyarkurir.hu/hirek/ii-janos-pal-papa-25-evvel-ezelotti-latogatasara-emlekeztek-pannonhalman> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

(n.a.). (2023. április 5.). *Egyedi miseruha készül Ferenc pápa látogatása alkalmából*. Magyar Kurír. <https://www.magyarkurir.hu/hazai/egyedi-miseruha-keszul-ferenc-papa-latogatasa-alkalmabol> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

Flechner, B. (2023. április 30.). *Véget ért a pápalátogatás, Ferenc pápa elutazott Budapestről.* Telex. <https://telex.hu/belfold/2023/04/30/ferenc-papa-latogatas-tavozas-stangli-budapest> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

Gégény, I. (2025. május 8.). *XIV. Leó megválasztása azt üzeni: továbbmegy az egyház Ferenc pápa útján.* Telex. <https://telex.hu/velemeney/2025/05/08/xiv-leo-papa-konklave-papavalasztas-gegeny-istvan-szemlelek> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

Hevesi-Szabó, L.,&Molnár, R. (2025. április 26.). *A pápa temetése egy pillanatra közelebb hozott minket egymáshoz- helyszíni riport a Vatikánból.* Telex. <https://telex.hu/kulfold/2025/04/26/ferenc-papa-gyasmise-vatikan-helyszini-riport> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

P. Vértessaljai, L. (2021. szeptember 12.). *Megérkezett a Szentatya, Ferenc pápa Magyarországon!* VaticanNews. <https://www.vaticannews.va/hu/papa/news/2021-09/megerkezett-a-papa-magyarorszagra.html> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

Sági, Gy. (2020. május 18.). *II. János Pál – a pápa, aki átvezette az egyházat a harmadik évezredbe.* Újkor. <https://ujkor.hu/content/ii-janos-pal-papa-aki-atvezette-az-egyhazat-harmadik-evezredbe> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

Schmeczer-Pohánka, É. (n.d.). *A hivatalos pápalátogatások múltja és jelene.* Pécsi Egyházmegyei Könyvtár. <https://konyvtar.pecsiegyhazmegye.hu/blog/33-video-a-hivatalos-papalatogatasok-multja-es-jelene> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

Schmelcz-Pohánka, É. (2021). *30 éve történt – II. János Pál pápa Pécsen.* Pécsi Egyházmegye. <https://pecsiegyhazmegye.hu/de/hirarchivum/80-pecsi-egyhazmegyei-konyvtar/4529-30-eve-tortent-ii-janos-pal-papa-pecsen>

Tornielli, A. (2019. március 12.). *6 éve választották meg Ferenc pápát: a lényegre kell tekinteni.* VatikánNews. <https://www.vaticannews.va/hu/vatikan/news/2019-03/ferenc-papa-megvalasztasa-hatodik-evfordulo-tornielli-vezercikk.html> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

Vertse, M. & Gedő, Á. (2020. június 06.). *Szent II. János Pál emlékezete: levelei és televíziós üzenete a magyarokhoz.* Vatican News. <https://www.vaticannews.va/hu/egyhaz/news/2020-06/ii-janos-pal-papa-levelei-es-televizios-uzenete-a-magyarokhoz.html> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)

Képek jegyzéke

Borító: Ferenc pápa és II. János Pál pápa. <https://femina.hu/vilagsztar/ferenc-papa-ii-janos-pal-papa/>

1. A pécsi II. János Pál tiszteletére avatott út. <https://www.magyarkurir.hu/hirek/utavato-pecsett-ii-janos-pal-papa-tiszteletere>
2. Konklávé a Vatikánban. <https://hajdupress.hu/cikk/papavalasztas-szerdan-kezdodik-a-konklave>
3. Fehér füst száll fel a Sixtus-kápolnából. <https://www.life.hu/just-life/2025/05/papavalasztas-feher-fust>
4. A pápai tiara. https://euroastra.blog.hu/2018/09/14/a_tiara?token=eadd309ec7f53937d0df0bc3d7ea79a8
5. (n.a.). (2020. október 23.). *Ne féljete! – Szent II. János Pál pápa üzenete ma is sok erőt önt belénk.* Vatican News. <https://www.vaticannews.va/hu/papa/news/2020-10/ne-feljete-42-eve-valasztottak-meg-ii-janos-palt.html> (Letöltés dátuma: 2026. 03. 10.)
6. II. János Pál pápa megválasztása. <https://www.vaticannews.va/hu/papa/news/2020-10/ne-feljete-42-eve-valasztottak-meg-ii-janos-palt.html>
7. Ferenc pápa megválasztása. <https://www.vaticannews.va/hu/vatikan/news/2019-03/ferenc-papa-megvalasztasa-hatodik-evfordulo-tornielli-vezercikk.html>
8. XIV. Leó pápa megválasztása. <https://www.barsonykatolikus.hu/habemus-papam-van-papank-2025/>
9. Ferenc pápa fiatalon. <https://femina.hu/vilagsztar/ferenc-papa-fiatalon/>
10. Ferenc pápa sírja. <https://www.origo.hu/galeria/tizezreket-varnak-ferenc-papa-sirhelyehez/13>
11. Ferenc pápa a csíksomlyói búcsún. <https://maszol.ro/belfold/Ferenc-paparol-neveznek-el-a-csiksomlyoi-Harmashalom-oltarhoz-vezeto-utat>
12. Ferenc pápa Budapesten. <https://infostart.hu/belfold/2021/09/12/ferenc-papa-koszontotte-a-hivoket-budapesten>
13. II. János Pál pápa. <https://szentkelemenbuk.hu/galeria/szaz-eve-szuletett-szent-ii-janos-pal-papa/2/>
14. A pápa elleni merénylet. <https://www.vaticannews.va/hu/vatikan/news/2025-05/ii-janos-pal-merenylet-evfordulo-szentmise-dzsiwisz.html>

15. II. János Pál pápa sírja. <https://www.vaticannews.va/hu/papa/news/2025-04/szent-ii-janos-pal-halal-husz-ev-emlekezes-vertesaljai-jegyzet.html>
16. II. János Pál pápa Magyarországra érkezik. <https://www.vaticannews.va/hu/egyhaz/news/2020-06/ii-janos-pal-papa-levelei-es-televizios-uzenete-a-magyarokhoz.html>
17. II. János Pál és Mayer Mihály a pécsi Dómban <https://leveltarimozaikok.bparchiv.hu/2021/12/15/leveltari-mozaikok-51/>
18. Emléktábla a pápai látogatásról. <https://www.kozterkep.hu/959/ii-janos-pal-latogatasanak-emlekere>

Melléklet

Interjú történelemtanárnőmmel

- **Erika néni, tudom, hogy Ön eljutott Rómába. Mikor járt ott?**
- 2000-ben, a jubileumi szentévben egy egyháztörténeti vetélkedő nyerevényútja juttatott el három tanítványommal együtt Rómába. Soha nem feledem azokat a napokat. Pápai audiencián is részt vettünk a Szent Péter-bazilika előtti nagy szabadtéri téren.
- **Elmondaná, hogyan zajlott az audiencia?**
- A világ összes részéről érkeztek keresztények, akik külön csoportokban foglaltak helyet. Az audiencia tulajdonképpen egy nyilvános találkozó a Szentatyával. Amikor köszöntött bennünket, úgy éreztük, mintha csak magunk lennénk azon a hatalmas téren. Kulturális sokszínűséget tapasztaltam. Sok fiatal volt a téren. Az összes dél-amerikai úgy viselkedett, mintha focimeccsen lenne és festett arccal, dobokkal, kereplőkkel” köszöntötte” a pápát. Más népek táncoltak. Volt egy német nyugdíjas csoport, ők lelkesen énekeltek. Ünnepi, mégis örömteli hangulat volt a hangulat.
- **Milyen öltözkéket kell viselni ilyen alkalommal?**
- Nincs semmi előírás, de kerültük a rövid nadrágot és a miniszoknya viseletét, a vállunkat pedig eltakartuk. Piros-fehér-zöld zászlócskák voltak velünk, a környezetünkben mindenki a saját országa színeit hordta, ezzel fejeztük ki összetartozásunkat.
- **Milyennek látta Ön a Szent Atyát 2000-ben?**
- A legmeglepőbb talán az volt számomra, hogy a nagy tömegben is képes volt személyes kapcsolatba lépni velünk. A fiatalok „akcióira” mosolyogva, integetve reagált. A személye egyszerűen fellelkesítette a tömeget. Az audiencia végén megáldott bennünket, békével a szívünkben távoztunk. Ez a „találkozás” örökre az emlékezetembe vésődött. Ezután kiemelt figyelemmel követtem az életpályáját. Különösen megindító volt látnom, ahogy a betegség terhét hordozta. Az 1981-es merénylet után fizikailag soha nem nyerte vissza teljesen korábbi erejét. Úgy érzem, az egyházat közvetlenebbé, barátságosabbá tette.
- **Említette, hogy a Szentatya halála utáni évben járt Lengyelországban és felkereste azokat a helyeket, ahonnan Karol Wojtyła elindult...**

- Igen, elutaztam Wadowicéba, felkerestem azt a szerény házat, ahol született. Zarándokok sokasága várt türelemmel, csendesen imádkozva a bejutásra. Meglátogattam a templomot, ahova gimnazistaként járt és betértem abba a cukrászdába is, ahol azok a világhírű wadowicei krémesek készülnek, melyekből egy alkalommal kereken tizenhetet evett meg, az akkor még gimnazista Karol Wojtyła.
- **Milyen jeleit tapasztalta a lengyelek saját pápa iránt érzett büszkeségének?**
- Nem találkoztam olyan lengyellel, aki ne megrendüléssel, rajongó szeretettel beszélt volna II. János Pál pápáról. Az „ő pápájuk” felismerte, hogy a kommunizmus ellen küzdeni kell. Személyesen tapasztalta meg a náci és a kommunista diktatúrát, így a vallásszabadság biztosítása mellett az általános szabadság biztosítását is fontosnak tartotta Közép-Európa népeinek. Amerre jártam, azt láttam, virágokkal, mécsesekkel, apró tárgyakkal emlékeztek rá.
- **Úgy tudom, soha nem feledte, honnan indult. Büszke volt lengyel származására.**
- Közvetlenül a pápává választása után így fogalmazott: „Egy távoli országból kerültem Rómába, távoli, de a hit közössége által mégis oly közeli országból.” Fellépése hozzájárult a lengyel ellenzék megerősödéséhez, és a pápa személye egyfajta szimbólummá vált Lengyelországban.
- **Ferenc pápa 2023. április 28–30. közötti magyarországi látogatása egyik legnagyobb és legkiemelkedőbb eseménye volt a budapesti Kossuth téren tartott pápai szentmise. Említette, hogy Ön részt vett ezen. Hogyan emlékszik erre az eseményre?**
- Igyekeztünk korán érkezni, a teret és a környező utcákat nagyon korán megtöltötték a hívek. Kicsinek bizonyult a Kossuth tér. Aki nem jutott be a térre, kivetítőkön tudta követni az eseményeket. Ferenc pápa nyitott fehér autóban érkezett Erdő Péter esztergomi érsekkel. Erős napsütés volt, sokan a jelenlévők közül egyforma fehér kalapokat viseltek. Enyhén fújt a szél is, így jól érezte magát idős, s fiatal. A Kossuth téri mise hangulata megható, emberközeli volt. A tömeg nem volt „zajos”, sok volt a csend.
- **Van olyan fontos gondolat, ami megmaradt emlékeiben?**
- A „kapukról” mondott gondolatát tudom felidézni. Próbáljunk mindannyian szavakkal, gesztusokkal, hétköznapi tettekkel kapukat nyitni. Pontosabban olyan kapukká válni, amelyeket senki előtt nem csapnak be. Próbáljunk olyanok lenni,

mint Jézus. Ezt én úgy fordítottam le a magam számára, segíteni kell a rossz szándékú, bűnös embereken is. Mert a bűnösnek is lehet esélye a változásra, ezért a segítség nem értelmetlen. A munkámban különös figyelmet fordítok a nehéz viselkedésű, problémás helyzetben lévő vagy különleges támogatást igénylő gyerekekre. Ferenc pápa szavai tudatosították bennem korábbi ösztönös felismerésem: nem a gyerek a probléma, hanem a viselkedése mögött van a probléma.

- **Milyennek látta Ön Ferenc pápát?**
- Közvetlen és barátságos személyiségnek, aki úgy beszél a hívekkel, mintha barátai lennének. Szerénynek és egyszerűsége törekvőnek mutatta be a „A két pápa” című film is, amely XVI. Benedek és Ferenc pápa kapcsolatát mutatja be.
- **Köszönöm a válaszait!**